

UTV

Základy společenských věd

A. Filozofie

- Mytické období - vztah jedince a kmene, mýty, podoba a funkce.
- Filozofické období - mystéria, individualizace jedince, Platón a Aristotelés.
- Středověk - řecké arché versus Bůh jako stvořitel ex nihilo, Augustinus, Akvinský.
- Renesance - rozporuplnost renesance, rozvoj vědy, mysticismus, reformace, Luther, Bacon.
- Novověk (17. - 1. 1/2 18. st.) - barokní pocit, novověký obrat ve vědách, Descartes, Locke, (racionalismus x empirismus).
- Osvícenství - britské a francouzské osvícenství. Encyklopedisté, Kant, přirozená práva člověka, univerzální Rozum.
- Moderna (19. st. - 1. 1/2 20. st.) - průmyslová revoluce a moderní společnost (x tradiční společnost), objevení času a vývoje, Hegel, Darwin, Nietzscheho kritika tradice evropského myšlení, univerzální systémy ve filozofii (fenomenologie, existencialismus, analytická filozofie, pragmatismus).
- Postmoderna - rozpad velkých teorií, pluralita, změny v chápání světa ve fyzice a biologii, postmoderní filozofické systémy (poststrukturalismus - Foucault, neopragmatismus - Rorty, postmodernismus - Lyotard), osvobození, osvícenská svoboda a kategorická imperativ.

B. Psychologie

- Předmět psychologie (základní psychologické kategorie a pojmy), psychologické disciplíny, metody psychologie.
- Psychické procesy a stavy: kognitivní procesy, emoce.
- Přístupy ke studiu osobnosti. Pojetí osobnosti člověka z pohledu základních psychologických směrů.
- Modely pro popis osobnosti. Pojem vlastnosti osobnosti, osobnostní rysy a faktory.
- Temperament, charakter, motivace, volní vlastnosti. Intrapersonální konflikty. Schopnosti a inteligence. Moderní pojetí inteligence - úspěšná a praktická inteligence. Personální formy inteligence.
- Sebereflektující nadání. Sebepoznávání, sebehodnocení a sebereflexe, možnosti osobního rozvoje.
- Zátěžové situace a jejich zvládání. Profese trenéra a její zátěžové faktory. Diplomatičké - interpersonální nadání, jeho obsah a rozvoj.
- Člověk jako společenská bytost - pojmy humanizace, socializace, kulturace.
- Hlavní témata sociální psychologie. Sociální percepce. Kognitivní manévry. Efektivní komunikace - teorie transakční analýzy. Asertivita. Spolupráce a soutěžení. Klima spolupráce a strategie win-win, týmová práce.
- Interpersonální konflikty a možnosti řešení. Sociální skupiny.
- Skupinové klima - tvorba a zjišťování.

C. Sociologie

- Vymezení předmětu a základních funkcí sociologie.

- Charakteristika základních sociologických pojmů.
- Společnost, podmínky společenského života.
- Životní způsob, životní styl, kvalita života. Tradiční společnost, moderní společnost.
- Sociologické dimenze kultury, kultura materiální a duchovní, kulturní dědictví.
- Masová kultura - vznik a podstata. Masová média.
- Společenské procesy, společenský styk a společenská vazba.
- Sociální stratifikace, kasty, třídy, vrstvy, sociální pozice a role.
- Sociální skupina. Formální a neformální skupiny, primární a sekundární skupiny.
- Socializace, resocializace, zpětná socializace.
- Základní funkce rodiny.
- Sociologické aspekty náboženství.
- Sport - sociálně-kulturní fenomén. Teoretická východiska sociologie sportu.
- Sport a socializace. Vrcholový sport versus rekreační sport.
- Negativní jevy sportovní scény: násilí, agresivita, zastrašování, hostilita.
- Sport a mládež. Význam aktivního sportu dětí a mládeže. Neformální, hráčsky řízený sport.
- Sport a volný čas. Volný čas: prostor prožívání. Volný čas, hra, rekreace, sportovní turistika.
- Sport a masová média: případ komercializace vrcholového sportu.
- Budoucnost profesionálního sportu. Růst zájmu o zážitkové, rekreační a alternativní sporty.

D. Pedagogika

- Pojetí edukace. Edukace a socializace; vztah edukace, dědičnosti a prostředí.
- Základní rysy soudobé edukace. Intencionální a funkcionální edukace, heteroedukace a autoedukace, rysy edukace v demokratické společnosti.
- Pojetí pedagogiky. Vznik pedagogiky a soudobé koncepce pedagogiky.
- Struktura pedagogiky (soustava pedagogických disciplín) a její význam ve společnosti.
- Metody pedagogiky. Druhy, metody a význam pedagogického výzkumu.
- Význam J. A. Komenského a jeho pojetí demokratické výchovy.
- Výchova gentlemana u J. Locka.
- Svobodná výchova J. J. Rousseaua.
- Pedocentrická výchova J. Deweye.
- Konstituování vzdělávací soustavy. Vývoj české vzdělávací soustavy.
- Základní rysy české "Bílé knihy".
- Výchovné cíle. Historičnost cílů výchovy a aktuální cíle soudobé edukace.
- Příprava jedince pro sociální role. Vývoj sociálních rolí, požadavky postmoderní společnosti.
- Výchova jako rozvoj základních kvalit osobnosti. Edukace - vzdělávání a výchova.
- Výchova a kultura. Základní obsahové oblasti výchovy.
- Pedagog - jeho vzdělání, kompetence a osobnostní charakteristiky. Pedagogičtí pracovníci.
- Vychovávaný jedinec (dítě, žák, student, ...). Výsledky výzkumů soudobé mládeže.

Literatura

- ATKINSON, Rita L. *Psychologie*. 2., aktualiz. vyd. Praha: Portál, 2003. 751 s. ISBN 80-7178-640-3.
- GAVORA, P. *Úvod do pedagogického výzkumu*. Brno: Paido, 2010. ISBN 978-80-7315-185-0.
- HARTL, Pavel a Helena HARTLOVÁ. *Psychologický slovník*. Třetí, aktualizované vydání. Praha: Portál, 2015. 774 stran. ISBN 978-80-262-0873-0.
- JŮVA, V. et al. *Základy pedagogiky pro doplňující pedagogické studium*. Brno: Paido, 2001. ISBN 80-85931-95-8.
- MAŇÁK, Josef a Vlastimil ŠVEC. *Výukové metody*. Brno: Paido, 2003. 219 s. ISBN 80-7315-039-5.
- PRŮCHA, J. *Přehled pedagogiky: Úvod do studia oboru*. 4., aktualizované vydání. Praha: Portál, 2015. 270 stran. ISBN 978-80-262-0872-3
- PRŮCHA, J.; WALTEROVÁ, E.; MAREŠ, J. *Pedagogický slovník*. 7. rozš. a aktual. vyd. Praha: Portál, 2013. ISBN 978-80-7367-416-8.
- SEKOT, A. *Sociologie v kostce*. 3. rozš. vyd. Brno: Paido, 2006. ISBN 80-7315-126-X.
- STÖRIG, Hans Joachim. *Malé dějiny filozofie*. 7., přeprac. a rozš. vyd. Kostelní Vydří: Karmelitánské nakladatelství, 2000. 630 s. ISBN 80-7192-500-4.
- TRETERA, Ivo. *Nástin dějin evropského myšlení : od Thaléta k Rousseauovi*. 5. vyd. Praha: Paseka, 2006. 374 s. ISBN 8071858196.

- Mezinárodní sdružení světových her (IWGA), <http://www.worldgames-iwga.org>
- Mezinárodní olympijský výbor (IOC), <http://www.olympic.org>